

Bouwmeesters

**Notitie selectiemethode
voor onderhands aanbesteden van opdrachten**

Gemeente Lelystad

Algemeen

1.1 Inleiding

Voor u ligt de notitie over de nieuwe selectiemethode van de gemeente Lelystad voor het enkel- en meervoudig onderhands aanbesteden van opdrachten.

Met de inwerkingtreding van de Aanbestedingswet en de daaruit volgende jurisprudentie is een aanbestedende dienst verplicht om de selectie van marktpartijen bij onderhandse aanbestedingsprocedures op objectieve wijze uit te voeren. Niet alleen openbare aanbestedingen, maar ook onderhandse aanbestedingen vallen onder het regime van de Aanbestedingswet 2012 (verder: Aw).

De Aanbestedingswet schrijft voor dat bij een onderhandse aanbesteding de aanbestedende dienst tenminste 2 en maximaal 5 bedrijven uitnodigt voor het uitbrengen van een offerte. Artikel 1.4 Aw stelt dat de aanbestedende dienst de bedrijven die zij uitnodigt, kiest op basis van objectieve criteria. Bovendien moet de aanbestedende dienst op verzoek van een bedrijf de motivering van die keuze kunnen verstrekken.

Deze notitie beschrijft hoe gemeente Lelystad op basis van objectieve criteria, bedrijven uitnodigt voor enkel- en meervoudig onderhandse aanbestedingen. Hiertoe hanteert de gemeente groslijsten. Een groslijst is simpel gezegd een lijst met per werkveld geïnteresseerde en geschikte bedrijven, die voldoen aan vooraf opgestelde geschiktheidseisen, waaruit de gemeente kan selecteren. De bedrijven op de groslijsten hebben overigens niet de zekerheid dat ze bij elke aanbesteding uitgenodigd worden. De wijze van selecteren van bedrijven vanuit de groslijsten voor onderhandse inkopen en aanbestedingen wordt beschreven in deze notitie.

1.2 Aanleiding

Tot op heden selecteert de gemeente Lelystad bedrijven op basis van het inkoop- en aanbestedingsbeleid en hun eigen ervaringen en incidenteel werd gekeken naar Past Performance-scores. De kwaliteit van het betreffende bedrijf is daarbij niet in meetbare indicatoren vastgelegd. De selectiewijze is minder transparant. Gemeente Lelystad heeft behoefte aan professioneler leveranciersmanagement, waarbij zij streeft naar een objectieve, voor iedereen duidelijke en transparante selectiemethode, waarbij goed presterende leveranciers meer kans maken op een opdracht.

Tevens draagt de gemeente Lelystad een warm hart toe aan haar lokale ondernemers. Door gebruik te maken van de methodiek van groslijsten wil de gemeente haar lokale ondernemers ruim de kans bieden om mee te dingen naar opdrachten.

1.3 Doelstellingen

Met deze selectiemethode streeft gemeente Lelystad de volgende doelen na:

- Een transparant en eenvoudig selectieproces voor onderhandse uitvragen;

Bouwmeesters

- Het aantoonbaar voldoen aan de aanbestedingswet;
- Het aantoonbaar voldoen aan het inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- Op een gestructureerde manier ervaringen met bedrijven op een transparante manier meenemen in de selectie;
- Een manier waarbij goed presterende (lokale) bedrijven meer kans maken om uitgenodigd te worden.

1.4 Scope

Deze selectiemethode is alleen van toepassing op de onderhandse aanbesteding van opdrachten waarvoor met regelmaat offertes worden aangevraagd. Voor opdrachten die zelden voorkomen, b.v. zeer specialistische opdrachten, geldt een maatwerk aanpak. Opdrachten die zeer regelmatig voorkomen, b.v. in het dagelijks beheer van de openbare ruimte, zijn over het algemeen ondergebracht in een raamovereenkomst die veelal Europees worden aanbesteed.

1.5 Werkwijze

Om te komen tot een selectiebeleid wordt de volgende werkwijze gehanteerd: er wordt per werkveld (b.v. asfalt, groen, riolering, etc.) een groslijst opgesteld met geschikte en geïnteresseerde bedrijven. Per opdracht worden vanuit de groslijst bedrijven geselecteerd voor het uitbrengen van een offerte of om in te schrijven voor een onderhandse inkoop of aanbesteding. In hoofdstuk 2 is beschreven hoe de groslijst is opgezet.

De groslijstmethode bestaat uit twee elementen, te weten:

- 1) toe-en aftreding tot de groslijsten (hst. 3);
- 2) selectie van uit te nodigen bedrijven voor opdrachten (hst. 4);

Een essentieel onderdeel bij de selectie van bedrijven volgens de beschreven methode, is 'Past Performance'. Gebruik van deze selectiemethode door andere interne opdrachtgevers, vergt dus ook dat zij Past Performance toepassen (en daar bekwaam in zijn). In hoofdstuk 5 is beschreven op welke wijze gemeente Lelystad omgaat met het meten van prestaties (Past Performance).

In hoofdstuk 6 staat hoe de gemeente over deze methode communiceert.

Specifieke voorwaarden per groslijsten en eventuele overige afspraken staan in hoofdstuk 7.

2 Indeling van de groslijsten

Op de groslijst staan alle bedrijven die zich voor de lijst hebben aangemeld en die voldoen aan de geschiktheidseisen. Om de juiste bedrijven te kunnen selecteren is het van belang de inhoud van de opdracht te kennen.

Per opdracht bepaalt de gemeente binnen welke groslijst of (bij een integrale opdracht) welke combinatie van groslijsten, de opdracht valt. Vervolgens wordt de opdrachtwaarde geraamd.

Bedrijven zijn ingedeeld in groslijsten op basis van drie elementen:

1. de groslijst (par. 2.1)
2. de geraamde waarde van de opdracht (par. 2.2)
3. de vestigingsplaats van het bedrijf (par. 2.3)

2.1 De groslijst

De opdrachten zijn gecategoriseerd naar groslijsten. Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel 1: Indeling van opdrachten naar groslijst

Groslijsten
1. Vrijvervalriolering: aanleg
2. Drukriolering & mechanische riolering: aanleg en onderhoud
3. Elementenverharding: aanleg en onderhoud
4. Asphalt: reconstructie, aanleg
5. Betonverharding: aanleg en onderhoud
6. Civiele kunstwerken: aanleg en onderhoud
7. Beschoeiingen, duikers en kleine waterbouwkundige constructies: aanleg en onderhoud
8. Groot grondverzet
9. Onderzoeks-, ingenieurs- en adviesdiensten (met onderstaande interessegebieden): - Civieltechnisch - Riolering- en waterhuishoudkundig - Groen- en cultuurtechnisch - Constructief (civiele constructies) - Verkeerskundig - Grond-/Bodemonderzoek/Milieukundig - Verharding en fundering

2.2 Geraamde waarde van de opdracht

Een bedrijf komt alleen voor selectie van opdrachten in aanmerking tot een geraamde waarde van de opdracht van 1,5 maal de waarde van de opgegeven referentie. Een bedrijf dat bijvoorbeeld voor een bepaalde groslijst een referentie van €200.000,- heeft overlegd wordt uitgenodigd voor opdrachten met een geraamde waarde tot 1,5 keer €200.000,- = €300.000,-.

2.3 Vestigingsplaats

De gemeente heeft oog voor de lokale economie. De gemeente houdt bij de selectie van bedrijven rekening met de vestigingsplaats van bedrijven.

Een lokaal bedrijf is een bedrijf met een vestiging binnen het postcodegebied 8200 t/m 8245.

Hierbij wordt uitgegaan van een feitelijk **vestigingsadres** van het bedrijf. Postbusadressen zijn uitgesloten.

3 Toe- en aftreding tot de groslijst

De lengte van de groslijst kan verschillen per groslijst. Bedrijven kunnen op meerdere groslijsten staan. Bij de start van de groslijst nodigt de gemeente de bedrijven uit die bij haar bekend zijn en die de afgelopen drie jaar naar tevredenheid van de gemeente hebben gewerkt. Deze bedrijven krijgen een email met een link waarmee ze zich kunnen aanmelden voor een of meerdere groslijsten.

3.1 Aanmelding voor de groslijsten

Door zich aan te melden verklaart het bedrijf zich akkoord met de volgende voorwaarden:

- Een bedrijf meldt zich alleen aan voor de werkvelden waar hij aantoonbaar expertise en ervaring in heeft. Deze expertise zal moeten blijken uit de geschiktheidseisen die per groslijst van toepassing zijn (zie hoofdstuk 7).
- Indien een bedrijf onderdeel is van een concern en er een andere bedrijf van het betreffende concern op de groslijst staat of geplaatst wil worden, dan wordt dit bedrijf pas toegelaten op de groslijst(en) indien de bedrijven op verzoek van de gemeente kunnen aantonen dat alle bedrijven uit dit concern ieder onafhankelijk van de ander kunnen inschrijven op opdrachten.

3.2 Uitsluitingsgronden en algemene geschiktheidseisen

Om op de groslijst van gemeente Lelystad opgenomen te worden, dienen de bedrijven te voldoen aan de onderstaande geschiktheidseisen en niet te voldoen aan een of meerdere uitsluitingsgronden.

Uitsluitingsgrond	Hoe aantonen?	Wanneer aantonen?
Verplichte en facultatieve gronden	Rechtsgeldig ondertekend Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) (vervaldatum = 1 jaar na ondertekening)	Bij aanmelding

Geschiktheidseis	Hoe aantonen?	Wanneer aantonen?
Geschiktheid algemeen	Bewijs inschrijving handelsregister KVK (vervaldatum 1 jaar na afgifte)	Bij aanmelding
Geschiktheid algemeen	Gedragsverklaring aanbesteden (vervaldatum 2 jaar na afgifte) Voor meer informatie zie: http://www.justis.nl/producten/gedragsverklaringaanbesteden	Bij aanmelding
Technische bekwaamheid	Ten minste 1 referentie afgelopen 5 jaar per competentie overeenkomstig één of meerdere groslijsten (zie bijlage 1)	Bij aanmelding
Kwaliteitsmanagement	Werkend kwaliteitsmanagementsysteem; ISO 9001 of gelijkwaardig	Bij aanmelding
Veiligheid, Gezondheid & Milieu	Het bedrijf moet beschikken over een VCA**-certificering. Als bewijs moet de inschrijver een kopie van het VCA**-certificaat indienen.	Bij aanmelding, deze eis geldt voor alle groslijsten behalve voor ingenieursdiensten

De verantwoordelijkheid voor het bijhouden van onder andere juistheid en geldigheid van de gegevens ligt bij het bedrijf. Het bedrijf is te allen tijde zelf verantwoordelijk om haar documenten up-to-date te houden. Ter ondersteuning van de bedrijven wordt vanuit het systeem een herinnering gestuurd voor documenten met een beperkte geldigheid.

3.4 Past Performance score (CROW)

Voor de selectie op de groslijst worden de laatste twee scores van Past Performance (PP) uit het eigen bestand van de gemeente meegenomen. De gemeente zet het meten van Past Performance in 2021 voort.

3.5 Verwijdering van de groslijst

Bedrijven waarop één of meerdere van onderstaande uitsluitingsgronden van toepassing zijn, worden verwijderd van de groslijst:

- a. Gronden die verband houden met strafrechtelijke veroordelingen (Deel III A UEA)
 - 1. Deelneming aan een criminele organisatie
 - 2. Corruptie
 - 3. Fraude
- b. Gronden die verband houden met betaling van belastingen en sociale premies (Deel III B UEA)
 - 4. Niet betaling van belastingen en sociale premies
- c. Gronden met betrekking tot insolventie, belangenconflicten of beroepsfouten (Deel IIIC UEA)
 - 5. Schending verplichtingen o.b.v. milieu-, sociaal- of arbeidsrecht
 - 6. Faillissement, insolventie of gelijksoortig*
 - 7. Vervalsing van de mededinging
 - 8. Belangenconflict
 - 9. Valse verklaring
 - 10. Onrechtmatige beïnvloeding

De verwijdering van de groslijst wordt schriftelijk en gemotiveerd kenbaar gemaakt aan het betreffende bedrijf. Het bedrijf kan zich - op eigen initiatief - op zijn vroegst twee jaar na verwijdering van de groslijst weer aanmelden.

* In het geval dat een bedrijf wordt overgenomen of een bedrijf in het geval van een faillissement een doorstart maakt, kan dit bedrijf zijn plaats op de groslijst behouden door via een “conformiteitsverklaring” aan te geven dat het bedrijf nog steeds voldoet aan de hierboven gestelde eisen en voorwaarden.

3.6 Diskwalificatie

Diskwalificatie wil zeggen dat een bedrijf op de groslijst blijft staan, maar voor een bepaalde periode niet wordt uitgenodigd bij aanbestedingen. Een bedrijf wordt gediskwalificeerd wanneer:

- 1. blijkt dat een of meerdere uitsluitingsgronden van toepassing is of dat een bedrijf niet voldoet aan een of meerdere geschiktheidseisen
- 2. een bedrijf een Past Performance eindmeting heeft behaald waarbij op 2 of meer vragen van de Past Performance een 4 of lager is gescoord. Dit bedrijf zal gedurende een termijn van maximaal 2 jaar voor een of meerdere groslijsten gediskwalificeerd worden.

4 Selectie van uit te nodigen bedrijven voor opdrachten

4.1 Selectiewijze

De gemeente Lelystad selecteert bedrijven voor enkel- en meervoudig onderhandse aanbestedingen met onderstaande selectiemethode. De selectiemethode houdt rekening met het gemiddelde van de laatste twee prestatiemetingen bij de gemeente Lelystad.

Selectiesystematiek

	1 offerte	2 offertes	3 offertes	4 offertes	5 offertes
Handmatige selectie (hele lijst)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
Random roulatie lokaal	1 (0)	1	1	2	2
Random roulatie (top)		1 (0)	1	1	2
Random roulatie (overig, niet zijnde top)			1 (0)	1 (0)	1 (0)

Gehanteerde begrippen:

Handmatige selectie: De gemeente bepaalt op basis van ervaring en marktkennis welk bedrijf binnen de totale groslijst (topbedrijven en overige bedrijven) uitgenodigd wordt. Deze optie mag alleen gebruik gemaakt worden wanneer er een inhoudelijke reden is waarom het betreffende bedrijf meer geschikt is. Bijvoorbeeld wanneer dit bedrijf naar volle tevredenheid werkzaam is in de invloedssfeer van het project. Daarnaast moet deze keuze gemotiveerd worden en vindt een interne goedkeuring plaats.

Random roulatie (lokaal): Het systeem bepaalt welk lokaal bedrijf binnen de groslijst uitgenodigd wordt. Daarbij treedt roulatie in werking zodat elk lokaal bedrijf in principe bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

Random roulatie (top): Het systeem bepaalt op basis van behaalde past performance scores welk top-bedrijf uitgenodigd wordt. Daarbij treedt roulatie in werking zodat elk topbedrijf in principe bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

Random roulatie (overig, niet zijnde top): Het systeem bepaalt welk overig bedrijf (niet zijnde top) binnen de groslijst uitgenodigd wordt. Daarbij treedt roulatie in werking zodat elk overig bedrijf in principe bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

Afhankelijk van het aantal te selecteren partijen gaat de selectie als volgt:

4.2 Bij selectie van 1 bedrijf

Wanneer de gemeente ervoor kiest 1 bedrijf te selecteren gaat de selectie als volgt:

1. Op basis van projectkenmerken wordt de meest passende groslijst gekozen.
2. De gemeente toetst de interesse van de bedrijven voor het meedingen naar de opdracht, er wordt alleen geselecteerd uit de bedrijven die geschikt én geïnteresseerd zijn. Als de gemeente daarvoor aanleiding ziet wordt een nadere selectie gedaan op basis van project specifieke competenties.
3. De gegadigde worden als volgt bepaald:
 - a. Het eerste bedrijf wordt geselecteerd uit de **lokale** bedrijven. Hierbij wordt gerouleerd tussen de “lokale bedrijven”. In uitzonderingssituaties mag er één bedrijf handmatig worden geselecteerd van de hele groslijst, mits gemotiveerd. Er vindt dan een interne goedkeuring plaats.

4.3 Bij selectie van 2 bedrijven

Wanneer de gemeente ervoor kiest 2 bedrijven te selecteren gaat de selectie als volgt:

4. Op basis van projectkenmerken wordt de meest passende groslijst gekozen.
5. De gemeente toetst de interesse van de bedrijven voor het meedingen naar de opdracht, er wordt alleen geselecteerd uit de bedrijven die geschikt én geïnteresseerd zijn. Als de gemeente daarvoor aanleiding ziet wordt een nadere selectie gedaan op basis van project specifieke competenties.
6. De gegadigden worden als volgt bepaald:
 - a. Het eerste bedrijf wordt geselecteerd uit de **lokale** bedrijven. Hierbij wordt gerouleerd tussen de “lokale bedrijven”. In uitzonderingssituaties mag er één bedrijf handmatig worden geselecteerd van de hele groslijst, mits gemotiveerd. Er vindt dan een interne goedkeuring plaats.
 - b. Het tweede bedrijf wordt door het systeem geselecteerd binnen de **toplijst** (lijst met best presterende bedrijven op past performance). Hierbij wordt gerouleerd tussen de “topbedrijven”.

4.4 Bij selectie van 3 bedrijven

Wanneer de gemeente ervoor kiest 3 bedrijven te selecteren gaat de selectie als volgt:

7. Op basis van projectkenmerken wordt de meest passende groslijst gekozen.
8. De gemeente toetst de interesse van de bedrijven voor het meedingen naar de opdracht, er wordt alleen geselecteerd uit de bedrijven die geschikt én geïnteresseerd zijn. Als de gemeente daarvoor aanleiding ziet wordt een nadere selectie gedaan op basis van project specifieke competenties.
9. De gegadigden worden als volgt bepaald:
 - a. Het eerste bedrijf wordt geselecteerd uit de **lokale** bedrijven. Hierbij wordt gerouleerd tussen de “lokale bedrijven”. In uitzonderingssituaties mag er één bedrijf handmatig worden geselecteerd van de hele groslijst, mits gemotiveerd. Er vindt dan een interne goedkeuring plaats.
 - b. Het tweede bedrijf wordt door het systeem geselecteerd binnen de **toplijst** (lijst met best presterende bedrijven op past performance). Hierbij wordt gerouleerd tussen de “topbedrijven”.

- c. Het derde bedrijf wordt door het systeem geselecteerd binnen de **lijst met overige bedrijven (niet zijnde top)**. Daarbij wordt gerouleerd zodat elk overig bedrijf bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

4.5 Bij selectie van 4 bedrijven

Wanneer de gemeente ervoor kiest 4 bedrijven te selecteren gaat de selectie als volgt:

- 10. Op basis van projectkenmerken wordt de meest passende groslijst gekozen.
- 11. De gemeente toetst de interesse van de bedrijven voor het meedingen naar de opdracht, er wordt alleen geselecteerd uit de bedrijven die geschikt én geïnteresseerd zijn. Als de gemeente daarvoor aanleiding ziet wordt een nadere selectie gedaan op basis van project specifieke competenties.
- 12. De gegadigden worden als volgt bepaald:
 - a. Het eerste en tweede bedrijf wordt geselecteerd uit de **lokale** bedrijven. Hierbij wordt gerouleerd tussen de “lokale bedrijven”. In uitzonderingssituaties mag er één bedrijf handmatig worden geselecteerd van de hele groslijst, mits gemotiveerd. Er vindt dan een interne goedkeuring plaats.
 - b. Het derde bedrijf wordt door het systeem geselecteerd binnen de **toplijst** (lijst met best presterende bedrijven op past performance). Hierbij wordt gerouleerd tussen de “topbedrijven”.
 - c. Het vierde bedrijf wordt door het systeem geselecteerd binnen de **lijst met overige bedrijven (niet zijnde top)**. Daarbij wordt gerouleerd zodat elk overig bedrijf bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

4.6 Bij selectie van 5 bedrijven

Wanneer de gemeente ervoor kiest 5 bedrijven te selecteren gaat de selectie als volgt:

- 13. Op basis van projectkenmerken wordt de meest passende groslijst gekozen.
- 14. De gemeente toetst de interesse van de bedrijven voor het meedingen naar de opdracht, er wordt alleen geselecteerd uit de bedrijven die geschikt én geïnteresseerd zijn. Als de gemeente daarvoor aanleiding ziet wordt een nadere selectie gedaan op basis van project specifieke competenties.
- 15. De gegadigden worden als volgt bepaald:
 - a. Het eerste en tweede bedrijf wordt geselecteerd uit de **lokale** bedrijven. Hierbij wordt gerouleerd tussen de “lokale bedrijven”. In uitzonderingssituaties mag er één bedrijf handmatig worden geselecteerd van de hele groslijst, mits gemotiveerd. Er vindt dan een interne goedkeuring plaats.
 - b. Het derde en vierde bedrijf wordt door het systeem geselecteerd binnen de **toplijst** (lijst met best presterende bedrijven op past performance). Hierbij wordt gerouleerd tussen de “topbedrijven”.
 - c. Het vijfde bedrijf wordt door het systeem geselecteerd binnen de **lijst met overige bedrijven (niet zijnde top)**. Daarbij wordt gerouleerd zodat elk overig bedrijf bij toerbeurt in aanmerking komt voor een uitnodiging.

Bouwmeesters

4.7 Bepalen topbedrijven per groslijst

Per groslijst bepaalt de gemeente hoeveel bedrijven een toppositie kunnen hebben, dat is afhankelijk van het aantal bedrijven op de groslijst. Het maximaantal bedrijven met een toppositie is ca. 25% van het totaalaantal bedrijven op de groslijst. Op de projecten worden de prestaties van de bedrijven gemeten met een prestatiemeting. De topbedrijven per groslijst worden bepaald door de gemiddeld hoogste prestatie van de afgelopen 2 opdrachten (over de groslijsten heen). Alleen prestatiemetingen van afgeronde en opgeleverde projecten worden meegenomen voor het bepalen van de positie op de groslijst, tussentijdse of voorlopige beoordelingen worden niet meegenomen voor het bepalen van de topbedrijven. De minimale score voor toetreding tot de top-lijst is het cijfer 8. De scores in de groslijsten zijn dynamisch. Dat wil zeggen dat deze continue worden aangepast op basis van de laatst beschikbare score(s).

Bij de inwerkingtreding van de groslijstsystematiek start de gemeente met een **initiële toplijst** per groslijst. Op de initiële toplijst staan bedrijven die in de afgelopen 2 jaar (gerekend vanaf de datum van publicatie van deze groslijstsystematiek) naar volle tevredenheid voor gemeente Lelystad hebben gewerkt. Deze bedrijven dienen zich wel aan te melden en tevens te voldoen aan de zogeheten 'geschiktheidseisen' behorend bij de groslijst.

5 Prestatiemeting tussentijds en na afloop opdracht

Gemeente Lelystad hecht grote waarde aan een goede en professionele uitvoering van de opdracht. Daarom past zij bij de uitvoering van opdrachten de Past Performance systematiek van CROW toe. Het doel van Past Performance is: het bereiken van de meest effectieve prestatie voor zowel opdrachtgever, als opdrachtnemer. Past Performance zet in op het verbeteren en verder professionaliseren van de samenwerking tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers. Bij Past Performance worden de wederzijdse prestaties en de onderlinge samenwerking gemeten en besproken, waarbij de focus ligt op houding en gedrag. Voor meer informatie zie: <https://www.crow.nl/past-performance>.

5.1 Scope

Past Performance wordt in principe toegepast op alle opdrachten van enige omvang. Bij een kortlopende opdracht wordt alleen een eindbeoordeling en geen tussentijdse meting gedaan. Ook bij openbaar aanbestede opdrachten wordt Past Performance gemeten. Deze Past Performance telt ook mee voor de positie op de groslijst. De geldigheidsduur van Past Performance metingen is 5 jaar.

5.2 Klachten en bezwaren prestatiemeting

Gemeente Lelystad houdt zich bij het meten van de Past Performance aan de gedragscode die het CROW hiervoor heeft opgesteld.

6 Specifieke voorwaarden per groslijst

Eén tot maximaal 3 referenties per groslijst van uitgevoerde opdrachten waaruit blijkt dat het bedrijf aan de gestelde eis kan voldoen. Om aan de eis te voldoen is het toegestaan om de hoeveelheden van ten hoogste 3 referenties bij elkaar op te tellen. Het gefactureerd bedrag moet vermeld worden. Het gefactureerd bedrag van de referentie keer een factor 1,5 is de maximale geraamde waarde van onderhandse opdrachten waar de ondernemer voor in aanmerking kan komen. Een referentie mag maximaal 5 jaar oud zijn, gerekend vanaf de datum van oplevering.

Groslijsten	Eisen
1. Vrijvervalriolering: aanleg	≥ 200m1 riolering, diameter ≥ rond 300mm
2. Drukriolering & mechanische riolering: aanleg en onderhoud	≥ 500m1 drukriolering 1 rioolgemaal
3. Elementenverharding: aanleg en onderhoud	≥ 2000 m2 elementenverharding, machinaal aangebracht
4. Asfalt: reconstructie, aanleg	Jaarlijkse asfaltverwerking min. 20.000 ton. Verklaring overleggen, op verzoek aantonen door referenties.
5. Betonverharding: aanleg, onderhoud	Jaarlijkse hoeveelheid machinaal aanbrengen betonverharding min. 20.000 m2. Verklaring overleggen, op verzoek aantonen door referenties.
6. Civiele kunstwerken: aanleg en onderhoud	Onderhoud: ≥ 10 stuks civiele kunstwerken Aanleg: ≥ 3 stuks civiele kunstwerken (minimale opdrachtsom per kunstwerk €50.000,-)
7. Beschoeiingen, duikers en kleine waterbouwkundige constructies: aanleg en onderhoud	≥ 200m1 beschoeiing
8. Groot grondverzet	≥ 100.000 m3 grondverzet
9. Onderzoeks-, ingenieurs- en adviesdiensten (met onderstaande interessegebieden): - Civieltechnisch - Riolering- en waterhuishoudkundig - Groen- en cultuurtechnisch - Constructief (civiele constructies) - Verkeerskundig - Grond-/Bodemonderzoek/Milieukundig - Verharding en fundering	Omvang uitgevoerde opdracht per interessegebied ≥ €10.000,-